

SamsøPosten

Fredag 21. november 2008

Nr. 171 - Årgang 103

www.samsoposten.dk

Løssalg: 4,50 kr.

Samsingers drøm om Amerika

Slægts- og Lokalhistorisk Forenings årbog handler i år om samsingers udvandring til "det forjættede land" Amerika

Ottende årgang af Slægts- og Lokalhistorisk Forenings årbog bliver lørdag eftermiddag præsenteret i Besser Forsamlingshus. Sidste år var salen fyldt til sidste plads, og i år vil emnet givetvis ramme langt de fleste samsinger. Næsten alle har familie, der er udvandret til Amerika, og historierne er mange. Årbogen dækker flere af disse historier, som beskriver både

glæder og skuffelser. Ikke alle fandt lykken i Amerika og vendte hjem til Danmark igen efter en årrække i Amerika. Fra Danmark skønnes 300.000 at være udvandret til Amerika, og i perioden fra 1868 til 1914 udvandrede omkring 625 personer fra Samsø - primært til Nordamerika.

Det var især unge, der ved udrejsen var under 25 år, og 2/3 var mænd og 1/3 kvinder. De kom fra alle sogne på Samsø men dog flest fra Tranebjerg og Nordby. Man skønner, at omkring 20% af de udvandrede vendte tilbage til Danmark.

- Fandt de lykken? Flød det med mælk og honning, hvor de kom frem? Eller blev det hele for de fleste en uopnåelig drøm?

Fra pløjemark til skyttegrav

Første historie i årbogen er om Carl Nielsen fra Nordby, der i 1913 sammen med seks kammerater fra Nordby tog turen over Atlanten med Skandinavien-Amerika-Liniens skib "S/S Hellig Olav". Turen tog 12 dage og som alle andre skulle samsingerne omkring Ellis Island i New York for at komme ind i USA. Carl fik sammen med Victor Jensen arbejde på en farm ejat af

en svensker i North Dakota. De fik 30 dollars om måneden. Af breve til familien på Samsø fremgår det, at der er en del andre samsinger i området, som han sender hilsner fra. Carl arbejder både gode steder og dårlige steder, men i brevene beretter han om de store forhold, som man driver landbrug på.

I slutningen af 1. Verdenskrig meldte Carl sig som soldat, og han nåede at deltage nogle måneder i slutningen af krigen. I brevene beretter han om slag, han deltog i, og det var som bekendt rene slagtehus. Af kompagniets 260 mand overlevede kun 40 dette slag.

Efter krigen begynder Carl i sine breve at tale om en pige at gifte sig med, og han kunne nu godt tænke sig at hente en Nordby-pige til USA "for dem kan man stole på. Carl vendte tilbage til Danmark i 1919 og i 1922 blev han gift med Gerda Tønnesen. De overtager hendes morfars ejendom på Brundby Mark og får sammen to sønner. I 1927 sælger de ejendommen og rejser til USA - denne gang South River i New Jersey.

Resten af den spændende historie må man selv læse i årbogen, men Carl og Gerda var på besøg i Danmark en enkelt gang i 1963, hvor de besøgte familie og venner.

Glæder og sorger

Historierne om de udvan-

drede samsinger til USA indeholder både glæder og sorger. Fælles for alle er nok, at hvis man ville tage fat, så var man landet i "mulighedernes land". Efterkommere af de udvandrede har i mange tilfælde stadig forbindelser til Samsø, og der er af og til besøg enten på Samsø eller i USA. I år besøgte Shirley Bagger Davis Samsø, og hun havde gjort sit hjemmearbejde godt og fundet slægtninge på øen. Et af besøgene var hos Grete og Søren Lassen i Alstrup.

Sørens mor var nemlig en søster til Shelleys far, men der havde i årene ikke været den store kontakt.

I årbogen kan man læse om baggrunden for dette besøg og om Shirley Bagger Davis' families historie i USA.

Som tidligere nævnt har næsten alle samsinger slægtninge i USA, så der vil blive noget at snakke om lørdag eftermiddag i Besser Forsamlingshus, og så håber foreningen naturligvis, at rigtig mange vil købe bogen. Den er en oplagt julegaveide, som mange med garanti vil sætte stor pris på. Bogen vil måske endda sætte gang i glemte forbindelser til slægtninge i USA.

lx

Carl Nielsen i fuld feltmæssig mundering under 1. Verdenskrig.

Gerda og Carl Nielsen solgte ejendommen på Brundby Mark og rejste til USA i 1927.

Shirley Bagger Davis besøgte i 2008 Samsø og Grete og Søren Lassen i Alstrup.

NORD-SAMSØ EFTERSKOLE inviterer

I samarbejde med teaterinstruktør Michael West er elever og lærere i fuld gang med årets teateremneuge.

Der er gratis adgang til generalprøven i aften, fredag den 21/11 kl. 18.45 i efterskolens hal.

JULESTUE

Julen starter med et besøg på Marmeladegården

Supertilbud gælder kun lørdag d. 22/11 og søndag d. 23/11:

Ta' 3 nisser eller trolde

Betal kun for de 2 dyreste

- gælder også nissepiger, snemænd og bamser.

Kirkegårdsranse

Nu også adventsranse og dekorationer

Mange gode julegaveideer.

Åbningstider resten af året:

ALLE DAGE kl. 13-17 undt. fredag

Dog søndage d. 23/11, 30/11 og 7/12 kl. 10-17

Feri lukket fra d. 18/12 til og med 4/1.

Marmeladegården

Østervej 10, Kolby

Indbydelse til forældremøde i Tween- og Ungdomsklub

Onsdag den 26/11 kl. 19.00 til 21.00

Orientering om aktiviteter, samt valg til forældreråd.

Mødet forgår i klublokalerne i den gamle tandlægebygning på skolen.

Vi håber at se rigtig mange.

Venlig hilsen **Personalet**

Samsø Familie Forum

HUSK

Tivoli-tur søndag den 23/11 - afd. kl. 7.40 fra Kolby Kås.

Husk ø-kort.

Bestyrelsen

Udlejes i Ørby

pr. 1/3-09, 3/4 vær. lejlighed på ca. 80 m², m/have. Ny-istandsat.

Henv.: tlf. 26 73 77 66